

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **7 Haziran 2022**

Sayı : **43167**

65754

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Tarım ve Orman Bakanı Vahit KIRIŞÇI tarafından cevaplanması için gereğin saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Ülkemiz geniş ve verimli tarım arazilerine sahiptir. İklim koşullarının çeşitlilik gösterdiği ülkemizde, uzun yıllar boyunca, çeşitli tarım ürünleri verimli bir şekilde yetiştirilebilmiştir. Toplumun önemli bir kısmı çiftçilikle geçimini sağlamış, ülkemiz de tarım ve hayvancılıkta, dünyada kendi kendine yeten az sayıda ülke arasında yer almıştır. Ancak ülkemiz, özellikle Ak Parti'nin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana tarım ve hayvancılıkta gelişip ilerleyemediği gibi daha da geriye gitmiştir. Tarım arazileri birer birer yok edilmiş, çiftçi desteklenmemiş, yeterli desteği göremeyen çok sayıda çiftçi tarımla uğraşmayı bırakmıştır. Tarımsal üretim yapmak için çabalayan az sayıdaki çiftçi ise geleneksel yöntemlerle toprağını işlemeye çalışmakta, üretim ve verimliliğin artmasını sağlayacak teknolojik ve bilimsel gelişmeleri yeterli şekilde takip edememektedir. 2002 yılında tarımdaki büyüme oranı %8.7 iken 2021 yılı itibariyle bu oran % -2.2'ye düşmüş durumdadır. Tüm bunların sonucunda Türkiye, tarımda kendi kendine yeten bir ülke olmaktan çıkmış, maalesef pek çok tarım ürününü ithal eder hale gelmiştir. Oysa günümüzde, tüm dünyada ülkeler için gıda güvencesi, geçmişte olduğundan çok daha önemli bir konu haline gelmiştir. Bu nedenle de ülkeler artık tarım ve hayvancılığa önemli yatırımlar yapmakta, çiftçi ve besicilere büyük destekler sağlamak ve onların daha verimli şekilde tarım ve hayvancılık yapabilmesi için çaba sarf etmektedir.

Ülkemizde, 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 9'uncu maddesi ile; *"Bakanlık; tarım, çiftçi eğitimi ve yayım faaliyetlerinde, sivil toplum örgütleri, özel sektör kuruluşları ve serbest danışmanların görev almasını sağlamak için gerekli düzenlemeler yapar, bu kuruluş ve kişileri teşvik eder, çalışma esaslarını belirler ve denetler. Çiftçi eğitimi, özel yayım ve danışmanlık hizmetleri çalışma esas ve usûlleri ile ilgili diğer şartlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir"* düzenlemesi getirilmiştir. Bu madde gereğince 08.09.2006 tarihli, 26283 sayılı Resmi Gazete'de *"Tarımsal Yayım Ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik"* yayımlanmıştır.

Tarım Danışmanları, çiftçilere, ürünlerin verimliliğinin artırılması ve yaşam standartlarının yükseltilmesi; yeni tarımsal üretim metotlarının benimsetilmesi için gerekli bilgi ve becerilerin sağlanması amacıyla hizmet veren kişilerdir. Tarım Danışmanı olabilmek için Tarım Bakanlığı tarafından yapılan, "Tarım Danışmanlığı Sınavı"ndan en az 70 puan almak gerekmektedir. Ancak bu sınavda başarılı olarak tarım danışmanı belgesine sahip olan yüksek okul ya da lisans mezunları bu alanda

65754

çalışabilmektedir. Yani tarım danışmanlarının yeterlilikleri Bakanlığınızca yapılan bir uzmanlık sınavı ile belirlenmektedir.

Ülkemizde belli şartları sağlamak koşulu ile Ziraat Odaları ve Üretici Birlikleri, en fazla 5 kişi olmak üzere, Tarım Danışmanı istihdam edebilmektedir. Bunun dışında tarım danışmanlığı belgesi almış olan kişiler kendilerine ofis açarak serbest de çalışabilmektedirler.

Ancak ülkemizde, tarım danışmanları, iş güvencesi olmaksızın, geleceklerini göremeden, özlük hakları olmadan ve çok düşük ücretler karşılığında çalışmaktadır. Bunun yanında serbest çalışan tarım danışmanları sigorta primlerini kendileri ödemekte ve bu nedenle de ekonomik olarak çok zorlanmaktadırlar. Üstlendikleri sorumluluk ve yaptıkları işin önemi ile bağdaşmayacak koşullarda çalışan tarım danışmanlarının sorunları biran önce çözülmelidir. Çünkü ülkemizde çiftçilerimizi yeni teknolojilerle buluşturacak, değişen iklim koşulları içinde daha verimli üretim yapabilmeleri sağlayacak ve onları doğru şekilde yönlendirecek tarım danışmanları, tarımın gelişip ilerlemesi açısından çok önemli ve hayati bir görevi üstlenmektedir.

Tarım danışmaları için her yıl Kasım-Aralık döneminde "Tarım Yayım ve Danışmanlık Destek Tebliği" yayınlanmakta ve bu tebliğde belirlenen yıllık miktar üzerinden tarım danışmanlarına ödeme yapılmaktadır. Ancak 2022 yılı da dahil olmak üzere son 3 yıldır, "Tarım Yayım ve Danışmanlık Destek Tebliği"nin açıklanması Nisan ayına kadar ertelenmektedir. Bu durum, tarım danışmanları açısından büyük bir belirsizliği beraberinde getirmektedir. 13 Nisan 2022 tarihinde yayımlanan, 2022 yılı Tarım Yayım ve Danışmanlık Destek Tebliği'ne göre tarım danışmanlarına ödenecek miktar yıllık 52.000 TL olarak açıklanmıştır. Yani Ziraat Odaları ile Üretici Birlikleri'nde istihdam edilen tarımsal danışmanların alacakları aylık ücret, 4 bin 333 TL'dir. Mayıs ayı itibarıyla açlık sınırının 6 bin 17 TL olduğu, gerçek enflasyonun ise %160'ları bulduğu ülkemizde tarım danışmanlarının aldıkları bu ücretle geçinebilmesi mümkün değildir.

Ülkemizde 70 binin üzerinde çiftçiye profesyonel bir şekilde, eğitimleri aldıkları alanda hizmet veren tarım danışmanlarının sayısı, yaşadıkları ekonomik ve sosyal zorluklar nedeniyle yıldan yıla azalmaktadır. Bu nedenle tarım danışmanlarının, Bakanlığınıza doğrudan bağlı ve kadrolu bir şekilde, bir meslek yasası kapsamında, ekonomik ve sosyal güvencelerinin sağlandığı bir şekilde istihdam edilmeleri ve sayılarının artırılması gerekmektedir.

Bu çerçevede;

1)Önergenin cevaplandığı tarih itibarı ile ülkemizdeki toplam tarım danışmanı sayısı kaçtır? Bu tarım danışmanlarının kaç Ziraat Odaları ile Üretici Birliklerine bağlı olarak, kaç serbest olarak çalışmaktadır?

2)Bakanlığınız tarafından her yıl düzenli olarak "Tarım Danışmanlığı" sınavı yapılmakta mıdır? Her yıl yapılmıyorsa bunun sebebi nedir?

3)Tarım Danışmanlarının "Tarım Yayım ve Danışmanlık Destek Tebliği" ile tespit edilen ücretleri hangi kriterler çerçevesinde belirlenmektedir? Ülkemizin içinde

65784

bulunduğu ekonomik buhran ortamı göz önüne alınarak,2022 yılı tarım danışmanları destek ödemelerinin arttırılması düşünölmekte midir?

4)Tarım danışmanlarının aldıkları ücretlerin son 3 yıldır hiç arttırılmamasının nedeni nedir? Tarım danışmanlarının ücretlerinin arttırılmamasının nedeni bu mesleğin ortadan kaldırılacak olması mıdır?

5)Tüm dünyada gıda güvenliği konusunda çiftçi ve besiciler özel olarak desteklenmekte ve ölkeler bu alanlara büyük ve önemli yatırımlar yapmaktadır. Ölkemizde tarımın gelişmesi için önemli katkılar sunan tarım danışmanlarının çalışma koşullarını düzeltecek, yaptıkları işin ekonomik ve sosyal olarak karşılıklarını almalarını sağlayacak şekilde bir meslek yasası çıkarılacak mıdır? Bu konuda Bakanlığınızca şimdiye kadar bir çalışma yapılmış mıdır?